

Wprowadzenie

Oddajemy w Państwa ręce opracowanie dotyczące gospodarki ściekowej gmin. Co prawda przepisy posługują się pojęciem „gospodarka wodno-ściekowa”, ale na potrzeby niniejszej publikacji będziemy posługiwać się pojęciem „gospodarka ściekowa gmin” – co w tym wypadku oznacza gospodarowanie nieczystościami ciekłymi gromadzonymi w bezodpływowych zbiornikach oraz w przydomowych oczyszczalniach ścieków.

Dlaczego ten temat? W ostatnich kilku latach Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w wielu gminach badania dotyczące realizacji przez nie zadań w zakresie gospodarki ściekowej. Wyniki kontroli były bardzo niepokojące. W największym skrócie: wiele gmin nie realizowało należycie swoich zadań, czego skutkiem było odprowadzanie do ziemi i wód nieoczyszczonych ścieków. Co gorsza okazało się, że dotyczy to większości ścieków z terenów gmin. W wyniku takiego niewłaściwego działania pojawiło się skażenie wód i gleby, co może przynieść bardzo groźne konsekwencje dla zdrowia mieszkańców gmin. Dlatego też, jak się wydaje, sporządzone przez nas opracowanie, opisujące możliwie kompleksowo aspekty organizacyjne dotyczące gospodarki ściekowej w gminach, będzie bardzo przydatne.

Adresatami publikacji są przede wszystkim władze gmin – zarówno uchwałodawcze, jak i wykonawcze – oraz osoby zajmujące się w gminach zadaniami z zakresu gospodarki ściekowej – pracownicy urzędów czy też jednostek organizacyjnych gmin i przedsiębiorstw. Podczas przygotowywania niniejszej pracy autorzy starali się przyjąć punkt widzenia władz gminy, dlatego że to właśnie na nich ciąży obowiązek realizacji przewidzianych prawem zadań w zakresie gospodarki ściekowej. Z tego powodu opracowanie nie ma charakteru komentarza do ustaw regulujących tę tematykę. Analiza ustawowych obowiązków gminy została ujęta w ten sposób, aby wynikały z nich wnioski, które władze gminy mogą wykorzystać w praktyce podczas realizacji zadań związanych z gospodarką ściekową.

Powyższemu celowi sprzyja także układ opracowania, w którym punktem wyjścia jest opis zadań gminy. Następnie przedstawiamy możliwe formy ich realizacji i kompetencje gmin w zakresie gospodarki ściekowej. W dalszej kolejności omawiamy wynikające z powyższych zagadnienia organizacji systemu nadzoru i kontroli w gminie oraz kwestie traktujące o kontroli sprawowanej przez gminę wobec mieszkańców i przedsiębiorców, a także o kontrolach wykonywanych przez podmioty zewnętrzne wobec gminy. Biorąc pod uwagę konstytucyjną wartość, jaką jest samodzielność gmin, opracowanie nie ma na celu narzucenia gminom jakichkolwiek rozwiązań dotyczących gospodarki ściekowej, ma natomiast za zadanie wspomóc gminy poprzez przedstawienie propozycji rozwiązań i pokazanie dobrych praktyk w tym zakresie. Praca zawiera więc także wzory dokumentów, które mogą być używane przez gminy. Podsumowując, naszą intencją było to, aby opracowanie traktować jako swego rodzaju poradnik dla gmin, mogący im pomóc we właściwej organizacji gospodarki ściekowej na ich terenie.

Tworząc opracowanie, posiłkowaliśmy się także własnym doświadczeniem pracowników samorządowych i wieloletnich praktyków w sprawach kontroli. Dlatego też mamy nadzieję, że lektura będzie przydatna dla gmin, które powinny mieć na uwadze to, że gospodarka ściekowa odgrywa ważną rolę w poprawie zdrowia publicznego, stanu środowiska naturalnego oraz zwiększaniu atrakcyjności turystyczno-rekreacyjnej terenów.

Jesteśmy otwarci na sugestie dotyczące zawartości opracowania. Liczymy także na to, że przyczyni się ono do dyskusji w sprawach dotyczących gospodarki ściekowej gmin. Zachęcamy do lektury.

Autorzy